

Poziția ANOSR cu privire la modificările Legii Educației Naționale prin Ordonanța de Urgență 92/2012

Alianța Națională a Organizațiilor Studențești din România (ANOSR) consideră că o pondere semnificativă a modificărilor Legii Educației Naționale Nr. 1/2011 aduse prin Ordonanța de Urgență a Guvernului Nr.92/2012 nu își justificau urgența, în conformitate cu prevederile Constituției României în ceea ce privește justificarea emiterii unui astfel de act normativ. Potrivit Alin. 4 al art. 115 din Constituție, *Guvernul poate adopta ordonanțe de urgență numai în situații extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată având obligația de a motiva urgența în cuprinsul acestora*. Deși ANOSR înțelege urgența reglementării unei serii de articole precum cele care vizează funcționalitatea Agenției Române de Asigurarea a Calității în Învățământul Superior, în conținutul ordonanței au fost incluse și modificări ale unor articole din LEN a căror modificare nu își justifică urgența. Un exemplu în acest sens îl reprezintă abrogarea articolului 215 din LEN care prevedea incompatibilitățile funcției de Rector al Universităților cu funcții de demnitate publică și cu funcțiile de conducere într-un partid politic. Potrivit Constituției, singura autoritate legislativă din România este Parlamentul României prin cele două camere ale sale.

Considerăm că modificările aduse legislației naționale care vizează aspecte ce țin de organizarea și funcționarea învățământului superior trebuie făcute **numai în urma consultării partenerilor sociali**. Studenții nu au fost consultați în introducerea respectivelor modificări. Mai mult, o parte din ele nu sunt justificate prin fundamentarea făcută.

ANOSR atrage atenția, în urma semnalelor apărute în spațiul public referitoare la posibile modificări dorite de Senatori, că orice amendamente ce se doresc a fi aduse prin Legea de aprobare a OUG 92/2012 trebuie dezbătute mai întâi cu reprezentanții studenților și ai altor categorii interesate dacă se dorește cu adevărat un parteneriat și un dialog cu societatea civilă.

În urma analizei textului Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 92/2012 și a modificărilor aduse de Camera Deputaților, ANOSR a adoptat prin decizie a Adunării Generale următoarele propuneri de modificare prioritare pentru studenți:

Articol din Legea Educației Naționale	Modificare adusă prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 92/2012	Formă propusă de ANOSR a textului legislativ sau propuneri complementare	Argument
Art. 124. — (1) Răspunderea publică obligă orice instituție de învățământ superior, de stat sau particulară: a) să respecte legislația în vigoare,	La articolul 125 alineatul (1), literele b) și c) se abrogă.	Introducerea unor criterii în <i>“Metodologia de alocare a fondurilor bugetare pentru finanțarea de bază și finanțarea suplimentară a</i>	Răspunderea publică a universităților reprezintă un principiu extrem de important care garantează

<p>carta proprie și politicile naționale și europene în domeniul învățământului superior;</p> <p>b) să aplice și să se supună reglementărilor în vigoare referitoare la asigurarea și evaluarea calității în învățământul superior;</p> <p>c) să respecte politicile de echitate și etică universitară, cuprinse în Codul de etică și deontologie profesională aprobat de senatul universitar;</p> <p>d) să asigure eficiența managerială și eficiența utilizării resurselor, în cazul universităților de stat, și a cheltuirii fondurilor din surse publice, conform contractului instituțional;</p> <p>e) să asigure transparența tuturor deciziilor și activităților sale, conform legislației în vigoare;</p> <p>f) să respecte libertatea academică a personalului didactic, didactic auxiliar și de cercetare, precum și drepturile și libertățile studenților.</p> <p>Art. 125. — (1) În cazul în care se constată nerespectarea obligațiilor prevăzute la art. 124, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului sesizează senatul universitar în termen</p> <p>MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI, PARTEA I, Nr. 18/10.I.2011</p>		<p><i>instituțiilor de învățământ superior de stat din România</i> prin care finanțarea universităților să fie influențată de măsura în care acestea respectă obiectivele subsecvente “răspunderii publice a universităților” prevăzute prin Articolul 124 din LEN.</p>	<p>respectarea reglementărilor naționale de către universitățile din România, a responsabilității cheltuirii banilor publici și a respectării principiului transparenței decizionale. Acesta trebuie garantat și susținut inclusiv prin reglementări naționale.</p>
---	--	---	---

<p>21 de 30 de zile de la data constatării. Dacă în termen de 3 luni de la data sesizării, universitatea continuă să nu respecte obligațiile prevăzute la art. 124, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului aplică, în termen de maximum 6 luni de la data sesizării inițiale a senatului universitar, una sau mai multe dintre următoarele măsuri: a) revocarea din funcție a rectorului, în baza propunerii Consiliului de etică și management universitar, cu consultarea senatului universitar. În termen de maximum 5 zile lucrătoare de la data revocării din funcție a rectorului, senatul universitar are obligația să desemneze un prorector care reprezintă universitatea și care devine ordonator de credite până la confirmarea unui nou rector de către ministrul educației, cercetării, tineretului și sportului. În termen de 3 luni de la revocarea din funcție a rectorului, senatul universitar finalizează procedurile de desemnare a unui nou rector, cu respectarea prevederilor legale în vigoare, și trimite spre confirmare ministrului educației, cercetării,</p>			
--	--	--	--

<p>tineretului și sportului numele noului rector; b) reduce sau elimină temporar sau definitiv accesul la finanțările din surse publice, la propunerea Consiliului de etică și management universitar; c) propune Guvernului inițierea unui proiect de lege de reorganizare sau desființare a instituției de învățământ superior în cauză.</p>			
<p>Art. 128 alin. (5) Carta universitară se adoptă numai după rezoluția pozitivă a Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului privind avizul de legalitate asupra Cartei universitare. Rezoluția privind avizul de legalitate se emite de către Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului în termen de maximum 30 de zile de la data solicitării instituției de învățământ superior.</p>	<p>Se abrogă</p>	<p>Carta universitară se trimite spre avizare Ministerului Educației Naționale. În cazul în care se constată încălcări ale legislației în vigoare, Ministerul Educației Naționale sesizează universitatea în cauză care poate corecta în termen de 60 de zile neregulile constatate. În caz contrar, Ministerul Educației Naționale sesizează instanța competentă, care va decide asupra legalității acesteia.</p>	<p>ANOSR consideră că Ministerul Educației Naționale nu trebuie să aibe atribuții în sensul anulării cartei universitare însă trebuie să își mențină prerogativele de control în vederea asigurării legalității, cu obligația de a sesiza instanța competentă atunci când constată o abatere de la Lege.</p>
<p>Art. 129 alin. (3) La constituirea societăților comerciale, a fundațiilor sau a asociațiilor, instituția de învățământ superior de stat poate contribui exclusiv cu bani, brevete de invenție și alte drepturi de proprietate industrială.</p>	<p>(3) Universitatea poate acorda prin contract dreptul de administrare și folosință asupra bunurilor patrimoniale societăților comerciale sau asociațiilor în care are calitatea de asociat sau acționar</p>	<p><i>Elaborarea unei forme a articolului care să fie agreată de partenerii sociali, inclusiv de reprezentanții studenților și să preîntâmpine eventualele abuzuri în înstrăinarea bunurilor, imobilelor și terenurilor</i></p>	<p>În justificarea prezentată în Raportul Comisiei de Învățământ din Camera Deputaților prin care se operează această modificare se precizează că „se</p>

<p>Universitatea poate acorda prin contract dreptul de administrare și folosință asupra bunurilor patrimoniale societăților comerciale sau asociațiilor în care are calitatea de asociat sau acționar ori fundațiilor în care are calitatea de fondator, cu aprobarea senatului universitar. Dreptul de folosință și administrare asupra bunurilor proprietate publică nu poate constitui aport al universității la capitalul social al unei societăți comerciale, fundații sau asociații.</p>	<p>ori fundațiilor în care are calitatea de fondator, cu aprobarea senatului universitar.</p>	<p><i>universităților.</i></p>	<p>reformulează” aliniatul vizat. Cu toate acestea forma propusă elimină restricția expresă referitoare la modalitățile prin care universitățile pot contribui la constituirea societăților comerciale, a asociațiilor și fundațiilor, fapt ce ar putea extinde posibilitatea universităților, fie ele de stat sau particulare, de a aduce ca și contribuție imobile, terenuri și alte bunuri aflate în proprietatea privată a acestora.</p>
<p>Art. 146. — Rectorul poate anula, cu aprobarea senatului universitar, un certificat sau o diplomă de studii atunci când se dovedește că s-a obținut prin mijloace frauduloase sau prin încălcarea prevederilor Codului de etică și deontologie universitară.</p>	<p>«Art. 146. – Rectorul, cu aprobarea senatului universitar, poate solicita instanței competente anularea unui certificat sau a unei diplome de studii atunci când se dovedește, prin acțiuni de control intern, control al Ministerului Educației Naționale sau o constatare a organelor abilitate</p>	<p>Ministerul Educației Naționale, prin Comisia de Etică și Management Universitar, poate anula, în baza unor criterii stabilite prin lege, o diplomă de studii în cazul în care prin controale ale Ministerului Educației sau la sesizarea Rectorului, Senatului Universitar sau Comisiei de Etică Universitară se constată că a</p>	<p>Este necesară existența unei căi administrative pentru anularea diplomelor obținute în mod ilegal. Contestarea unei astfel de decizii în instanță este dreptul oricărui cetățean, însă procedurile nu ar trebui să dureze automat perioade</p>

	<p>ale statului, că s-a obținut prin mijloace frauduloase sau prin încălcarea prevederilor Codului de etică și deontologie universitară.»</p>	<p>fost obținută prin mijloace ilegale.</p>	<p>lungi de timp de fiecare dată datorită existenței unui proces în instanță. În plus, instituțiile de învățământ superior și MEN ar fi descurajate în a sesiza nereguli datorită obligației de a se implica în procese îndelungate și costisitoare.</p> <p>ANOSR consideră că criteriile pe baza cărora poate fi eliminată o diplomă trebuie prevăzute foarte clar în lege și ar trebui reglementată printr-un articol / alineat suplimentar.</p>
<p>(4) Fiecare școală doctorală este evaluată individual, pentru fiecare domeniu în parte, în vederea acreditării. Evaluarea școlii doctorale se face pe baza performanței școlii doctorale și a capacității instituționale a IOSUD din care face parte școala doctorală. Evaluarea școlilor doctorale se face de către ARACIS sau de către o altă agenție de asigurare a calității, din țară sau străinătate, pe baza rapoartelor</p>	<p>Alineatele (4) și (5) ale articolului 158 se modifică și vor avea următorul cuprins: «(4) Fiecare școală doctorală este evaluată individual, pentru fiecare domeniu în parte, în vederea acreditării. Evaluarea școlii doctorale se face pe baza performanței școlii doctorale și a capacității instituționale a IOSUD din care face parte școala doctorală.</p>	<p>Menținerea articolului inițial</p>	<p>Anexă</p>

<p>CNCS referitoare la calitatea cercetării și a rapoartelor CNATDCU referitoare la calitatea resurselor umane. Sistemul de criterii și metodologia de evaluare se stabilesc prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului, pe baza propunerilor comune ale ARACIS, CNCS și CNATDCU. Fiecare școală doctorală este evaluată periodic, din 5 în 5 ani. (5) Pe baza rezultatelor evaluării școlii doctorale, ARACIS sau agenția prevăzută la alin. (4) propune Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului acordarea sau, după caz, retragerea acreditării în vederea organizării de studii universitare de doctorat. Acreditarea în vederea organizării de studii universitare de doctorat se atestă prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.</p>	<p>Evaluarea școlilor doctorale se face de către CNATDCU. Sistemul de criterii și metodologia de evaluare se stabilesc prin ordin al ministrului educației naționale, pe baza propunerilor CNATDCU. Fiecare școală doctorală este evaluată periodic, din 5 în 5 ani.” (5) Pe baza rezultatelor evaluării școlii doctorale, CNATDCU propune Ministerului Educației Naționale acordarea sau, după caz, retragerea acreditării în vederea organizării de studii universitare de doctorat. Acreditarea în vederea organizării de studii universitare de doctorat se atestă prin ordin al ministrului educației naționale.»</p>		
	<p>La articolul I punctul 9, alineatul (3¹) al articolului 211 se modifică și va avea următorul cuprins: „(3¹) În cazul exercitării unei funcții de demnitate publică, rectorul are obligația de a se suspenda din funcție pe perioada exercitării</p>	<p>În cazul exercitării unei funcții de demnitate publică sau a unei funcții de conducere în cadrul unui partid politic rectorul are obligația de a renunța la funcția de Rector.</p>	<p>Această prevedere a existat și în Art. 215 (4) din LEN însă a fost abrogată prin intermediul OUG 92/2012. ANOSR a susținut mereu independența universităților din</p>

	<p>respectivei demnități.”</p>	<p>România în raport cu mediul politic. Considerăm că activitatea politică a persoanelor care conduc instituțiile de învățământ superior conduce la consecințe grave asupra activității academice dar și asupra credibilității pozițiilor publice ale celor vizați. Conflictele de interese care pot să apară în urma exercitării simultane a două funcții care vizează domeniul politic și cel academic pot conduce la prejudicii grave asupra sistemului educațional din România. Considerăm că sfera academică trebuie menținută la distanță de cea politică, întrucât, în caz contrar, universitățile nu își vor putea păstra neutralitatea vis-à-vis de valurile de schimbări politice și</p>
--	--------------------------------	---

			contribui la rolul pe care universitățile trebuie să îl aibă în raport cu societatea, acela de a oferi cunoaștere studenților, într-un mod care să reflecte distanțarea față de opiniile personale ale conducătorilor instituțiilor.
	La articolul 211, după alineatul (6) se introduce un nou alineat, alin. (6 ¹), cu următorul cuprins: «(6 ¹) În cazul exercitării unei funcții de demnitate publică, membrii consiliului de administrație din cadrul universităților de stat au obligația de a se suspenda din calitatea de membri ai consiliului de administrație pe perioada exercitării respectivei demnități.»	În cazul exercitării unei funcții de demnitate publică sau a unei funcții de conducere în cadrul unui partid politic , membrii consiliului de administrație din cadrul universităților de stat au obligația de a renunța la calitatea de membri ai consiliului de administrație.	Idem.
„Art. 215, alin (1) După împlinirea vârstei de pensionare, ocuparea oricărei funcții de conducere în universitățile de stat, particulare și confesionale este interzisă, cu excepția mandatelor în exercițiu la data intrării în vigoare a prezentei legi.”	Se abrogă	Mentținerea articolului 215 alineatele (1) și (2) în următoarea formă: Art. 215, alin (1) După împlinirea vârstei de pensionare, ocuparea oricărei funcții de conducere în universitățile de stat,	România este printre țările cu cea mai mare pondere a cadrelor didactice cu vârste de peste 65 de ani. ANOSR consideră că este necesară o întinerire a corpului

<p>(2) În învățământul superior de stat, particular și confesional se interzice ocuparea oricărei funcții de conducere sau de administrare, la orice nivel al universității, după pensionare. Mandatele celor care dețin funcții de conducere sau de administrare, la orice nivel al universității, încetează de drept în cazul persoanelor care au împlinit vârsta de pensionare. Fac excepție de la aceste reglementări funcțiile de membru al consiliului de administrație al universităților particulare.” (...) (4) Cadrele didactice și de cercetare care conduc doctorate se pensionează la împlinirea vârstei de 65 de ani și: a) pot conduce doctoratele în desfășurare la data pensionării până la împlinirea vârstei de 70 de ani; b) după împlinirea vârstei de 65 de ani, pot conduce noi studenți-doctoranzi numai în regim de cotutelă împreună cu un cadru didactic și de cercetare care nu împlinește vârsta de pensionare pe toată durata desfășurării doctoratului respectiv.</p>		<p>particulare și confesionale este interzisă. Prevederea se aplică după 3 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi” 2) În învățământul superior de stat, particular și confesional se interzice ocuparea oricărei funcții de conducere sau de administrare, la orice nivel al universității, după pensionare. Mandatele celor care dețin funcții de conducere sau de administrare, la orice nivel al universității, încetează de drept în cazul persoanelor care au împlinit vârsta de pensionare. Fac excepție de la aceste reglementări funcțiile de membru al consiliului de administrație al universităților particulare. Prevederile prezentului articol se aplică după 3 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi” (...)</p>	<p>didactic universitar. Prevederile inițiale ale Legii Educației Naționale pot fi amânate o perioadă de timp pentru a permite sistemului să se acomodeze, însă ele nu trebuie eliminate.</p>
<p>Art. 289. — (1) Personalul didactic și de cercetare se pensionează la împlinirea vârstei de 65 de ani. (2)</p>	<p>Art. 289 aliniatele (2) și (4) se abrogă. Se introduce articolul (7) având următorul conținut:</p>	<p>Menținerea articolelor inițiale. În cazul articolelor (2), (4) și (7), acestea se vor modifica</p>	<p>ANOSR consideră că predarea după vârsta de pensionare trebuie</p>

<p>În învățământul superior de stat, particular și confesional se interzice ocuparea oricărei funcții de conducere sau de administrare, la orice nivel al universității, după pensionare. Mandatele celor care dețin funcții de conducere sau de administrare, la orice nivel al universității, încetează de drept în cazul persoanelor care au împlinit vârsta de pensionare. Fac excepție de la aceste reglementări funcțiile de membru al consiliului de administrație al universităților particulare.</p> <p>(3) Senatul universitar din universitățile de stat, particulare și confesionale, în baza criteriilor de performanță profesională și a situației financiare, poate decide continuarea activității unui cadru didactic sau de cercetare după pensionare, în baza unui contract pe perioadă determinată de un an, cu posibilitatea de prelungire anuală conform Cartei universitare, fără limită de vârstă. Senatul universitar poate decide conferirea titlului onorific de profesor emerit, pentru excelență didactică și de cercetare, cadrelor didactice care au atins vârsta de pensionare. Cadrele didactice pensionate pot fi plătite în regim de plată cu ora.</p> <p>(4) Cadrele didactice și de cercetare care conduc doctorate</p>	<p>„Personalului didactic care a avut calitatea de titular i se poate recunoaște această calitate, anual, de către senatul universitar, conform metodologiei prevăzute la alin. (6) cu condiția renunțării la pensie pe perioada cât rămâne titular”</p>	<p>după cum urmează:</p> <p>(2) În învățământul superior de stat, particular și confesional se interzice ocuparea oricărei funcții de conducere sau de administrare, la orice nivel al universității, după pensionare. Mandatele celor care dețin funcții de conducere sau de administrare, la orice nivel al universității, încetează de drept în cazul persoanelor care au împlinit vârsta de pensionare. Fac excepție de la aceste reglementări funcțiile de membru al consiliului de administrație al universităților particulare. Prevederile prezentului articol intră în vigoare începând cu 3 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi.</p> <p>(7) „Personalului didactic care a avut calitatea de titular i se poate recunoaște această calitate, anual, pentru maximum 3 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi, de către senatul universitar, conform metodologiei prevăzute la alin. (6) cu condiția renunțării la pensie pe perioada cât</p>	<p>să fie posibilă doar prin forma de plata cu ora, în vederea garantării accesului cadrelor didactice tinere la funcții didactice superioare în învățământul superior.</p>
---	--	---	---

<p>se pensionează la împlinirea vârstei de 65 de ani și: a) pot conduce doctoratele în desfășurare la data pensionării până la împlinirea vârstei de 70 de ani; b) după împlinirea vârstei de 65 de ani, pot conduce noi studenți-doctoranzi numai în regim de cotutelă împreună cu un cadru didactic și de cercetare care nu împlinesc vârsta de pensionare pe toată durata desfășurării doctoratului respectiv. (5) Regimul juridic al cumulului salariului cu pensia nu se aplică cadrelor didactice care beneficiază de prevederile alin. (3) și (4).</p>		<p>rămâne titular.”</p>	
<p>Art. 209 (1) Rectorul universităților de stat și particulare se desemnează prin una dintre următoarele modalități: a) pe baza unui concurs public, în baza unei metodologii aprobate de senatul universitar nou-ales, conformă cu prezenta lege; sau b) prin votul universal, direct și secret al tuturor cadrelor didactice și de cercetare titulare din cadrul universității și al reprezentanților studenților din senatul universitar și din consiliile facultăților. (2) Modalitatea de desemnare a rectorului, dintre cele prevăzute la alin. (1), se stabilește cu minimum 6 luni înainte de fiecare</p>	<p>n/a</p>	<p>(1) Rectorul universităților de stat și particulare se desemnează prin una dintre următoarele modalități: a) pe baza unui concurs public, în baza unei metodologii aprobate de senatul universitar nou-ales, conformă cu prezenta lege; sau b) prin votul universal, direct și secret al tuturor cadrelor didactice și de cercetare titulare din cadrul universității și al reprezentanților studenților, în proporție de minimum 25% din numărul total al electorilor, incluzând</p>	<p>Pentru revenirea ponderii studenților în decizia de alegere a Rectorului la 25%, în acord cu participarea acestora în Consiliile Facultăților și Senatele Universitare și conform cu situația anterioară adoptării Legii Educației Naționale nr. 1/2011.</p>

<p>desemnare a rectorului, prin votul universal, direct și secret al tuturor cadrelor didactice și de cercetare titulare din cadrul universității și al reprezentanților studenților din senatul universitar și din consiliile facultăților.</p>		<p>reprezentanții acestora din senatul universitar și din consiliile facultăților. Electorii necesari până la atingerea ponderii de 25% vor fi aleși prin aceeași procedură prin care sunt aleși reprezentanții studenților în Senatul Universitar, numai pentru mandatele în care au loc alegeri de rectori sau ca urmare a demisiei Rectorului. (2) Modalitatea de desemnare a rectorului, dintre cele prevăzute la alin. (1), se stabilește cu minimum 6 luni înainte de fiecare desemnare a rectorului, prin votul universal, direct și secret al tuturor cadrelor didactice și de cercetare titulare din cadrul universității și al reprezentanților studenților, în proporție de minimum 25% din numărul total al electorilor, incluzând reprezentanții acestora din senatul universitar și din consiliile facultăților. Electorii necesari până la atingerea ponderii de 25% a reprezentanților studenților vor fi aleși conform art. 209, alin (1), litera b).</p>	
		<p>Adăugarea în Legea</p>	<p>Pentru garantarea</p>

		<p>Educației Naționale, la articolul 202 a unui alineat după alineatul (4), având următorul conținut: „Studenții beneficiază de toate prevederile Codului Drepturilor și Obligațiilor Studentului de la intrarea acestuia în vigoare.” și în cadrul alineatului (5), după „Fiecare universitate va institui un sistem de aplicare și monitorizare a respectării prevederilor Codului drepturilor și obligațiilor studentului.” se va introduce „Prevederile adoptate de universitate prin regulamentele proprii trebuie să garanteze aplicarea tuturor prevederilor Codului drepturilor și obligațiilor studentului. Orice prevedere contrară este considerată nescrisă.”</p>	<p>respectării integrale a Statutului Studentului în universități.</p>
--	--	---	--

**European Students'
 Union**